

ΔΗΜΙΟΥΡΓΗΘΗΚΕ ΑΠΟ ΤΟΝ ΑΝΤΩΝΗ ΖΑΡΙΝΤΑ

Μια προσωποκεντρική πρόταση ζωής στην εποχή της παγκοσμιοποίησης

Του Αντώνη Ζαρίντα

Αναμφίβολα η πιο βαθιά ανάγκη του ανθρώπου είναι να ξεπεράσει τη χωριστή του ύπαρξη, να ξεφύγει από τη φυλακή της μόνωσής του, να υπερβεί τα όρια της ατομικής του ζωής και να φτάσει στην ενότητα με τον έξω κόσμο και κατ' επέκταση με τον εαυτό του. Η εν λόγω ανάγκη εκφράζεται διαχρονικά σε όλους τους πολιτισμούς, με διαφορετική όμως προσέγγιση.

Η εποχή της παγκοσμιοποίησης είναι πλέον γεγονός. Εκ πρώτης όψεως ο ελκυστικός της τίτλος δίδει την απάντηση στην ανάγκη του ανθρώπου για ένωση με τον έξω κόσμο. Οι απολογητές της παγκοσμιοποίησης φιλοδοξούν να δημιουργήσουν έναν επίγειο παράδεισο σε αντίθεση με τις ποικιλόμορφες και συσπειρωμένες ομάδες οι οποίες αντιδρούν στη λαίλαπα, όπως τη χαρακτηρίζουν, της παγκοσμιοποίησης.

Η παγκοσμιοποίηση ιστορικά εμφανίστηκε για πρώτη φορά τον 19^ο αιώνα, όταν η Μ. Βρετανία ως ηγεμονική δύναμη επέβαλλε «διεθνείς κανόνες», και τώρα στο δεύτερο μισό του 20^{ου} αιώνα με την ηγεμονία των Η.Π.Α.

Ο όρος παγκοσμιοποίηση περιγράφει το οικονομικό φαινόμενο της απελευθέρωσης των αγορών, διεθνώς και της δημιουργίας ενιαίων κανόνων στο εμπόριο και, ευρύτερα, στην οικονομική ζωή (φορολογία, κανόνες ανταγωνισμού, μοντέλα λειτουργίας των επιχειρήσεων και του δημόσιου τομέα). Κεφάλαια, εργαζόμενοι και εμπορεύματα κινούνται παντού ελεύθερα, με τον ίδιο τρόπο! Μέχρι τώρα, περισσότερο κινούνται τα κεφάλαια (με τη βοήθεια

ΔΗΜΙΟΥΡΓΗΘΗΚΕ ΑΠΟ ΤΟΝ ΑΝΤΩΝΗ ΖΑΡΙΝΤΑ

της τεχνολογίας στα διεθνή χρηματιστήρια) και τα εμπορεύματα (με την Παγκόσμια Οργάνωση Εμπορίου να αίρει συνεχώς τους σχετικούς περιορισμούς).

Δημιουργείται μια σχετικά ομοιογενής παγκόσμια αγορά προϊόντων και υπηρεσιών. Οι επιχειρήσεις μεγαλώνουν για να ανταποκριθούν στο μέγεθος της αγοράς και να περιορίσουν το κόστος τους. Η εφαρμογή της παγκοσμιοποίησης προσδιορίζεται από νεοφιλελεύθερες πρακτικές (ασυδοσία της αγοράς, θεοποίηση του ανταγωνισμού, έλλειψη κοινωνικού προσανατολισμού και δημοκρατικού ελέγχου των αποφάσεων κ.ά.). Η πολιτική εξουσία παραμένει οργανωμένη σε εθνική βάση, ενώ η οικονομία (και η οικονομική εξουσία) οργανώνεται, πλέον, σε διεθνή βάση. Σε μια εθνική αγορά, η κυβέρνηση, εφόσον πιέζεται από την κοινωνία, μπορεί π.χ. να παρέμβει για να αυξήσει τους φόρους, για να ασκήσει κοινωνική πολιτική, να αποτρέψει απολύσεις ή μείωση μισθών σε μια επιχείρηση. Εάν, όμως, η επιχείρηση, την άλλη μέρα, «μετακομίσει» αλλού, η εθνική κυβέρνηση αναγκάζεται να δημιουργήσει ένα φιλελεύθερο οικονομικό περιβάλλον για να διατηρεί και να προσελκύει τις επενδύσεις. Πιο άμεσο είναι το πρόβλημα από τη διακίνηση του χρήματος, η οποία είναι, τελείως ελεύθερη. Οι όγκοι κεφαλαίων που διακινούνται, για βραχυπρόθεσμο κέρδος, είναι τεράστιοι και μπορούν να αποσταθεροποιήσουν τις εθνικές οικονομίες, εν ριπή οφθαλμού!

Σημαντικό βαθμό ολοκλήρωσης έχει και η πολιτιστική παγκοσμιοποίηση (οι πολυεθνικές του θεάματος και της ενημέρωσης). Το ίδιο συμβαίνει και με τα τρόφιμα, την ενέργεια, αλλά και το έγκλημα, που επίσης παγκοσμιοποιείται, υπακούοντας στο βασικό οικονομικό κανόνα: Για να αυξήσεις τα κέρδη σου,

ΔΗΜΙΟΥΡΓΗΘΗΚΕ ΑΠΟ ΤΟΝ ΑΝΤΩΝΗ ΖΑΡΙΝΤΑ

πρέπει να αυξήσεις τον τζίρο σου με όποιο μέσο επιθυμείς. Όπερ σημαίνει: περισσότερους χρήστες ναρκωτικών και περισσότερη λευκή σάρκα στην αγορά. Τουτέστιν η σύγχρονη οικονομία βασίζεται στην αντιπαλότητα «κερδίζω-χάνεις», που με τη σειρά της στηρίζει τη βία και την επιθετικότητα. Αυτό αποτελεί έναν υπαρκτό κίνδυνο σε κοινωνικό επίπεδο και θέτει σε συνθήκες ψυχολογικού κλονισμού τον ίδιο τον άνθρωπο. Δημιουργεί ανθρώπους κλειστούς, ποτισμένους από τη νοσταλγία της νίκης και δεν αφήνει περιθώρια αποτυχίας. Ο κλονισμός αυτός δεν έχει όρια, σύνορα και δεν κάνει καμία διάκριση.

Στην Ταϊβάν, στο Χονγκ-Κονγκ και στη Σιγκαπούρη, το βιοτικό επίπεδο αυξήθηκε ταχύτερα ακόμα και από αυτό της Δύσης. Ταυτόχρονα, η κατάσταση έχει χειροτερέψει σε πολλές χώρες του άλλοτε λεγόμενου «τρίτου κόσμου». Οι υπέρμαχοι της παγκοσμιοποίησης πιστεύουν ότι οι ανισότητες των μισθών, μέσα σε μια χώρα, οφείλονται περισσότερο σε εσωτερικούς παράγοντες, όπως κυρίως η τεχνολογική πρόοδος που «υποβαθμίζει» ορισμένα επαγγέλματα.

Η «άλλη πλευρά» διαπιστώνει ότι τα οφέλη της παγκοσμιοποίησης διοχετεύονται μονομερώς ή δυσανάλογα στους ισχυρούς πόλους του συστήματος (τις πιο ανεπτυγμένες χώρες), οι οποίες αφαιμάσσουν πόρους, πρώτες ύλες αλλά και κεφάλαια, βελτιώνοντας τη δική τους θέση σε ένα «νεο-αποικιακό» μοντέλο.

Κλήρος, αναρχικοί, διανοούμενοι, οικολόγοι, αριστεροί, φεμινίστριες, φοιτητές, άνεργοι, μικρομεσαίοι επιχειρηματίες αντιδρούν απέναντι στις δυνάμεις προστασίας της παγκοσμιοποίησης συνειδητά, γνωρίζοντας ότι βαδίζουν πλάι πλάι, αντίθετοι σε μία σαρωτική απειλή που διχάζει. Μαζί με αυτούς,

όμως, ανησυχούν και πολλοί απλοί πολίτες, που διαισθάνονται ότι το αίτημά τους για καλύτερη ζωή δεν συμβαδίζει με την πορεία που έχουν πάρει τα πράγματα. Πλέον κανένας δεν ξέρει τι να ταΐσει τα παιδιά του ή πώς να τα γλιτώσει από τα ναρκωτικά. Αν ρίξουμε μια ματιά γύρω μας μπορούμε να διαπιστώσουμε ότι το χάσμα μεταξύ πλουσίων και φτωχών έχει αυξηθεί απειλητικά. **20%** του πληθυσμού της Γης καταναλώνει το **85%** των αγαθών της παγκόσμιας οικονομίας. Την ίδια στιγμή **800** εκατομμύρια άνθρωποι υποφέρουν από την πείνα, ενώ **35.000** παιδιά πεθαίνουν από την κακή διατροφή. Στις Χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης τα πράγματα δεν φαίνεται να είναι καλύτερα. **15%** των πολιτών ζουν κάτω από το επίπεδο φτώχειας, ενώ υπάρχουν **25** εκατομμύρια άνεργοι κυρίως νέοι. Ορισμένοι πιστεύουν ότι αυτό το αδιαμόρφωτο κύμα αντιρροησιών θα καταλήξει σε ένα νέο διεθνές κίνημα πίεσεως προς τους διοικούντες αλλά και προς τους καιροσκόπους και αλλοτριωμένους ανθρώπους.

Η παγκοσμιοποίηση ως ένα γεγονός καταρρίψεως των συνόρων δεν είναι κάτι το καινούριο για τους Χριστιανούς. Η Εκκλησία αναπτύχθηκε επί Ρωμαϊκής Αυτοκρατορίας, όταν στον τότε γνωστό κόσμο δεν υπήρχαν σύνορα και οι διάφοροι λαοί ζούσαν υπό μία κρατική εξουσία. Ο Απόστολος Παύλος τόνισε ότι όλοι οι λαοί είναι ενωμένοι κάτω από την αγκαλιά του Θεού. Όλοι είναι πρόσωπα και γεννημένοι κατ' εικόνα και ομοίωση του Θεού. Η ενότητα όλων των ανθρώπων ανεξαρτήτως καταγωγής ή οικονομικής καταστάσεως πραγματώνεται στην Εκκλησία κατά τη Θεία Ευχαριστία όταν καλούμαστε «μετά φόβου Θεού, πίστεως και αγάπης» να προσέλθουμε στην κοινωνία μας με το Χριστό. Αυτή είναι μία πρόσκληση προς τον οποιοδήποτε χωρίς καμία διάκριση. Κάθε τέλεση του Μυστηρίου της Θείας Ευχαριστίας είναι μία

επαλήθευση της ενότητας των ανθρώπων. Με τη Θεία Ευχαριστία και την αγάπη, που είναι προϋπόθεσή της, ξεπερνούμε τα εμπόδια τόσο των μεταξύ μας συνόρων όσο και των κρατικών, σε αντίθεση με την παγκοσμιοποίηση η οποία προσπαθεί να επιτύχει την κατάρριψη των συνόρων και την ενότητα μέσω της οικονομικής οδού ή πιο απλά μέσω του χρήματος. Η Εκκλησία είναι η Εκκλησία της οικουμενικότητας, της καθολικότητας, της ισότητας όπου δεν υπάρχει διάκριση ανάμεσα σε κανέναν.

Αντιθέτως, στη σύγχρονη παγκοσμιοποιημένη κοινωνία η έννοια της ισότητας άλλαξε. Η ισότητα σημαίνει πλέον ομοιότητα όλων των λαών, όλων των ανθρώπων κάτω από μια ενιαία κουλτούρα, κάτω από έναν ενιαίο τρόπο ζωής. Όπως η σύγχρονη μαζική παραγωγή απαιτεί την τυποποίηση των εμπορευμάτων, έτσι και η κοινωνική διαδικασία απαιτεί την τυποποίηση του ανθρώπου εις το όνομα της ισότητας. Τα φαινόμενα, όμως, του αλκοολισμού και των αυτοκτονιών αποτελούν συμπτώματα της αποτυχίας της πειθαρχίας του «κοπαδιού». Η παγκοσμιοποίηση οδηγεί στην επικράτηση παγκοσμίως ενός πολιτιστικού προτύπου και μάλιστα του προτύπου των δυτικών κοινωνιών και αντιλήψεων. Ενέχει τον κίνδυνο της ισοπέδωσης, της ομοιομορφίας στον πολιτιστικό χώρο η οποία δεν είναι δυνατό να γίνει αποδεκτή, διότι κάθε λαός έχει την ιδιοπροσωπία του, την ιδιομορφία του, τις ρίζες του, τις πολιτιστικές του καταβολές, την εθνική του ταυτότητα και όλα αυτά μέσα στην Εκκλησία γίνονται σεβαστά και αναγνωρίζονται.

Η χριστιανική παιδεία αποτελεί το βασικό μοντέλο για τη δημιουργία κοινωνιών αλληλεγγύης και καταλλαγής. Ο ρατσισμός εκφράζεται μέσα από το σχήμα «ανώτερος» και «κατώτερος». Το ανώτερο με τις διάφορες παρεμβάσεις του προσπαθεί με κάθε τρόπο να επικρατήσει στο κατώτερο και καταλήγει στην μη

ΔΗΜΙΟΥΡΓΗΘΗΚΕ ΑΠΟ ΤΟΝ ΑΝΤΩΝΗ ΖΑΡΙΝΤΑ

αναγνώριση του «άλλου» (έθνος, άτομο, θρησκεία κ.λ.π.). Μέσα στον Εκκλησιαστικό Προσωποκεντρισμό υπάρχει το συναμψότερο έθνος και οικουμένης, τοπικού και καθολικού, μέρους και όλου, θείου και ανθρώπινου καταρρίπτοντας τον δυαλισμό που δημιουργεί το ρατσισμό, τον εθνικισμό και κάθε άλλου είδους διάκρισης και ανισότητας. Η Οικουμενικότητα της Εκκλησίας στηρίζεται στον άνθρωπο -πρόσωπο, ως μοναδικό, ανεκτίμητο και ανεπανάληπτο. Στον άνθρωπο ο οποίος είναι ελεύθερος και αυτεξούσιος. Ο καθένας μας αποτελεί μέρος του Σώματος της Εκκλησίας που έχει κεφαλή τον Χριστό. Στην Εκκλησία δικαιώνεται η ισότητα και η ελευθερία των ανθρώπων, η ετεροφοβία απομακρύνεται με την αγάπη και οι εθνικιστικές προκαταλήψεις δεν έχουν καμία θέση στην προσωποκεντρική αυτή κοινωνία, στην οποία η βασική αρχή είναι η αγαπητική ενότητα του ανθρώπου με το Θεό, τον εαυτό του, το συνάνθρωπό του και με τη φύση.

Αναμφισβήτητα η παγκοσμιοποιημένη κοινωνία στηρίζεται στην αρχή της αγοράς – της κατανάλωσης, τόσο σε οικονομικό όσο και σε κοινωνικό επίπεδο. Τα πάντα πλέον μεταβάλλονται σε εμπορεύματα και έχουν ανταλλακτική αξία. Ολόκληρος ο «παγκοσμιοποιημένος» δυτικός πολιτισμός βασίζεται στην επιθυμία της αγοράς, της αμοιβαίας ανταλλαγής. Η ευτυχία του σύγχρονου αλλοτριωμένου ανθρώπου, απομακρυσμένου από την Εκκλησία και κατ' επέκταση από το βίωμα της αγάπης, βρίσκεται στη συγκίνηση που του προκαλεί η φαντασμαγορική βιτρίνα και η απόκτηση όσων περισσότερων πραγμάτων μπορεί να αγοράσει. Η ίδια συμπεριφορά προβάλλεται και στις διαπροσωπικές σχέσεις με

αποτέλεσμα οι άνθρωποι να αποξενωθούν από τον εαυτό τους, από το συνάνθρωπό τους και από τη φύση. Το αίσθημα της ανασφάλειας, της ενοχής, της μοναξιάς παραμένει διότι η αγαπητική θέαση του κόσμου έχει εκλείψει, και η πλάνη για θησαύρισμα κυριαρχεί. Σε μια προσωποκεντρική κοινωνία πλούσιος δεν είναι εκείνος που έχει πολλά, αλλά εκείνος που δίνει πολλά. Όποιος έχει τη δύναμη να δίνει από τον εαυτό του είναι πλούσιος και ευτυχισμένος. Όπως ανέφερε ο Σβάιτσερ η ευτυχία είναι το μόνο πράγμα που πολλαπλασιάζεται όταν διαιρείται. Ο Μέγας Βασίλειος, επίσης, γράφει ότι ο πλούτος και η αγάπη είναι αντιστρόφως ανάλογα.

Στην εποχή της παγκοσμιοποίησης υπάρχει απώλεια του προσανατολισμού μας. Η ελευθερία του κάθε ανθρώπου μέσα στο σύνολο των κοινωνιών μετατρέπεται σε ελευθερία του εμπορίου, η αγάπη μετατρέπεται σε συμφέρον και η πρόνοια για τον πλησίον σε εκμετάλλευση του πιο αδύνατου.

Η Εκκλησία καλεί το σύγχρονο άνθρωπο να βιώσει την αγάπη μεταξύ των ανθρώπων, όπως μας την παρέδωσε με τη Ζωή, τη Σταυρική του Θυσία, την Ανάσταση και τη Διδασκαλία του ο Κύριός μας. Το Χριστό τον συναντάμε καθημερινά στο πρόσωπο του συνανθρώπου μας. Κάθε εντολή και κάθε ενέργεια μας συγκεφαλαιώνονται σε αυτό που μας είπε ο Κύριός μας «να αγαπήσουμε τον πλησίον μας όπως τον εαυτόν μας». Στην Εκκλησία δεν υπάρχουν εχθροί, δεν υπάρχουν αντίπαλοι. Η αγάπη εξουδετερώνει την εχθρότητα και καταργεί την αντιπαλότητα. «Αγαπάτε αλλήλους» δίδαξε ο Κύριος δίνοντας την μοναδική ικανοποιητική απάντηση στο πρόβλημα της ανθρώπινης ύπαρξης. Η αγάπη είναι το στοιχείο που εξανθρωπίζει το άτομο, εξευγενίζει τον εσωτερικό του κόσμο, ευαισθητοποιεί και αναπτύσσει ηθικά

ΔΗΜΙΟΥΡΓΗΘΗΚΕ ΑΠΟ ΤΟΝ ΑΝΤΩΝΗ ΖΑΡΙΝΤΑ

τον άνθρωπο και εξομαλύνει τις ανθρώπινες σχέσεις συντελώντας στην αμοιβαία κατανόηση. Στοχεύει στην υπέρβαση του ατομικισμού, στην υπέρβαση κάθε βιολογικής ή κοινωνικής διάκρισης και στην αρμονική συνύπαρξη μέσα στο μέγα οίκο του Θεού, τη φύση. Όπως πολύ εύστοχα τόνισε ο Σαίξπηρ «η φύση είναι ο αντιπρόσωπος του Θεού».

Η οικολογική κρίση αποτελεί σήμερα μία από τις σημαντικότερες προκλήσεις της ανθρωπότητας. Η εξωστρέφεια, η πλεονεξία, ο καταναλωτισμός, η ευμάρεια έχουν τις παρενέργειές τους. Οι τρελές αγελάδες, τα γενετικά τροποποιημένα τρόφιμα, η ρύπανση του περιβάλλοντος, η μόλυνση ποταμών και θαλασσών είναι ορισμένες από τις παρενέργειες που προκάλεσε η επικέντρωση στην ατομική ευδαιμονία αδιαφορώντας για τη φύση. Ήδη στο χώρο της περιβαλλοντικής επιστήμης γίνεται αποδεκτή η θέση ότι για την αντιμετώπιση της κρίσης αυτής, επιβάλλεται η ανάπτυξη μιας νέας ηθικής προσέγγισης του οικολογικού προβλήματος. Αυτό σημαίνει ότι, μαζί με τα νομοθετικά μέτρα, προτείνεται και η διαμόρφωση μιας νέας περιβαλλοντολογικής κοσμοθεωρίας, με άμεσες επιδράσεις στην αντιμετώπιση της καταναλωτικής και αυτοκαταστροφικής μανίας του ανθρώπου. Η εν λόγω περιβαλλοντολογική κοσμοθεωρία, για να καταστεί βιώσιμη και αποτελεσματική, δεν μπορεί παρά να έχει ως βασικό άξονα την αγαπητική στάση ζωής έναντι του εαυτού, του συνάνθρωπου, της φύσης και του Θεού, ο οποίος δημιούργησε τα πάντα από αγάπη για να μετάσχουν στην αγάπη Του.

Η σημερινή κοινωνία της κατανάλωσης ταυτίζει την επιθυμία με την ανάγκη. Σε μια προσωποκεντρική κοινωνία η καταναλωτική βουλιμία αναχαιτίζεται με τη νηστεία. Περιορίζεται, έτσι, η

ΔΗΜΙΟΥΡΓΗΘΗΚΕ ΑΠΟ ΤΟΝ ΑΝΤΩΝΗ ΖΑΡΙΝΤΑ

ατομική ανάγκη με σκοπό την προσφορά στο συνάνθρωπο. Η νηστεία μαθαίνει τον άνθρωπο να μπορεί να λέει όχι, όταν χρειάζεται, στις δικές του επιθυμίες.

Είναι χαρακτηριστική η αναφορά του **David Landes**, στο βιβλίο του «Ο πλούτος και η φτώχεια των εθνών», ο οποίος χωρίζει τον κόσμο σε τρεις κατηγορίες: «εκείνους που ξοδεύουν πολλά χρήματα για να μην γίνονται παχύσαρκοι, εκείνοι που τρώνε για να ζήσουν και τέλος, εκείνοι που ψάχνουν να βρουν το επόμενο γεύμα τους». Είναι φανερό ότι στην εποχή μας η φτώχεια, η ασιτία, η λειψυδρία, η έλλειψη φαρμάκων, μαστίζει ένα τεράστιο αριθμό ανθρώπων. Ο άνθρωπος που βιώνει την αγάπη δεν μπορεί να αδιαφορήσει για τη μοίρα του φτωχού, για τη μοίρα του πάσχοντος ανθρώπου. Η Εκκλησία διδάσκει την προστασία του πάσχοντος και την κοινωνική αλληλεγγύη. Για την εκκλησία, οι φτωχοί είναι «οι θυρωροί της βασιλείας του Θεού». Μέσα στην Εκκλησία παύει να υπάρχει ο ατομικιστής άνθρωπος, ο περιχαρακωμένος στο εγώ του, ο θηρευτής του ιδίου συμφέροντος. Η εκκλησιαστική ζωή χαρακτηρίζεται από την κοινωνικότητα, τον αλτρουισμό, την αλληλεγγύη και την άμεση δράση.

Ο Χριστιανός δεν έχει δικαίωμα να κλείνει τα μάτια μπροστά στις ανάγκες των συνανθρώπων του, όπως πράττουν τα σύγχρονα αλλοτριωμένα άτομα. Η διακονία προς τον πλησίον είναι βασικό γνώρισμα και συνάμα ο ορισμός της εξουσίας κατά την προσωποκεντρική κοινωνία. Στην παγκοσμιοποιημένη κοινωνία η εξουσία ασκείται από την κεφαλαιοκρατική ολιγαρχία πολυεθνικών και ΜΜΕ υπό το μανδύα της λεγόμενης υπερδύναμης, οξύνοντας με τη μορφή που έχει λάβει, τις οικονομικές ανισότητες και την πολιτιστική ισοπέδωση.

Η Εκκλησία υποστηρίζει, ότι δεν μπορεί να υπάρχει σεβασμός και αγάπη στον άνθρωπο, αν περιφρονούμε τις ρίζες του, τη γλώσσα του, την παράδοσή του και θέλουμε να τον βάλουμε στα καλούπια που εμείς αποφασίζουμε γι' αυτόν. Είναι δική μας ευθύνη να βοηθήσουμε τις φτωχές χώρες να αναπτυχθούν, δείχνοντας όμως σεβασμό στον πολιτισμό κάθε λαού και κάθε χώρας.

Εν κατακλείδι, η ενότητα ανθρώπων και λαών δεν επιτυγχάνεται με οικονομικούς ή εσθθητικούς παράγοντες. Η ενοποίηση των ανθρώπων είναι αδύνατη αν δεν προέρχεται από εσωτερική ανάγκη συναδέλφωσης και αγάπης.

Η Εκκλησία γίνεται πρότυπο ενότητας για τον κόσμο με χαρακτηριστικά την αδελφосύνη και την αγάπη. Η ολόψυχη και ισότιμη συμμετοχή στο Μυστήριο της Θείας Ευχαριστίας, η καλλιέργεια της αγάπης προς τον πλησίον, ο σεβασμός της προσωπικότητας και της ελευθερίας του άλλου είναι ορισμένα από τα στοιχεία της προσωποκεντρικής πρότασης ζωής.

Ο Χριστός τονίζει ότι η μεγαλύτερη επανάσταση δεν γίνεται με τη βία και τα όπλα αλλά με την αλλαγή των συνειδήσεων. Η διαφθορά των αξιών, η αλλοτρίωση και ο εγωκεντρισμός κυριαρχούν στην εποχή μας, αλλά η δύναμη της Εκκλησίας «εν ασθενεία τελειούται».

ΔΗΜΙΟΥΡΓΗΘΗΚΕ ΑΠΟ ΤΟΝ ΑΝΤΩΝΗ ΖΑΡΙΝΤΑ